

# *MÜCEVHER TAŞLARI*

*Öğr. Gör. Gülten Gönen*

*Kıymetli Süs Taşları,  
Yarı Kıymetli Süs Taşları Ve  
Organik Süs Taşları*

# *Kıymetli Ve Yarı Kıymetli Süstaşları*

Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar (süstaşları) tarih öncesi çağlardan beri güzellik, zenginlik ve statü simgeleri olarak kullanılmışlardır.

Süstaşı ender bulunuşu ve belirli fiziksel ve kimyasal ayrıcalıkları nedeniyle, özel değerdeki malzemelerdir. Bir malzemenin süstaşı sayılabilmesi için iki temel kriter vardır.

Bunlar:

**(1) *Güzellik ve estetik görünüm:*** Her ne kadar göreceli bir kavramsa da taşın temiz, şeffaf, çekici renkli olmasıdır,

**(2) *Dayanıklılık ve ender bulunma:*** Bu kavram sertlik, kırılganlık, darbelere ve dış etkenlere dayanım gibi özelliklerle açıklanır. Bir objeyi değerli kılan onun az rastlanır olmasıdır. Örneğin binlerce karatlık elmas üretimi içerisinde sadece bir kaç yüz karatı pembe elmadır. Dolayısıyla bir pembe elmanın değeri sıradan bir elmanın binlerce katıdır.

Bu temel kriterlerin dışında taşınabilirlik, kesilebilme, parlatılabilme, ışık yansıtma, ışık kırma, şekillendirmeye uygunluk, bünyesinde safsızlıklar içermeye gibi bazı özelliklerde taşların değerlerini belirleyen ve artıran diğer unsurlardır.

Kıymetli ve yarı kıymetli taşların hepsi kendilerine ilişkin bazı özelliklere ve güzelliklere sahiptirler. Hatta fosiller bile süsleme malzemesi olarak kullanılmaktadır.

Kıymetli ve yarı kıymetli taşlar, süstaşı olarak (mücevher malzemesi), koleksiyon yapmak, sergilemek ve dekoratif amaçlarda kullanmak için satın alınmaktadır.

Ayrıca endüstriyel kullanımını olan süs taşlarına da sürekli bir talep artışı söz konusudur.

# *Organik Süs Taşları*

Genel anlamda süs taşları denildiğinde doğal kökenli taşlar kastediliyorsa da, süs taşı kavramı bazı organik materyalleri (*mercan, kehribar, inci gibi*) ve gelişen teknolojinin bir sonucu olarak sentetik ve imitasyonları da içermektedir.

Son senelerde laboratuvarlarda üretilen süs taşlarının, dünya piyasasında giderek artan bir öneme sahip olmaya başladıkları gözlenmektedir.

Sedimanter kayalar içerisinde bulunan nadir süs taşlarıdır.

Kehribar da bitkisel kökenli olup çam reçinelerinin fosilleşmesi ile oluşmuştur.

Sedef ise ince taneli aragonit kristallerinden oluşan bir süs taşlarıdır.



# KAYNAKÇA

Temur. Y, Seminer; Süs Taşları ,MTA Orta Anadolu II. Bölge Müdürlüğü, Konya ,  
SDUGEO e-dergi

<https://www.eskapas.com.tr/category/ozel-ilgi-alani-turlari/gemoloji/>

<https://www.maden.itu.edu.tr/muze/sustaslari.htm>

<https://circlelove.co/yari-degerli-ve-degerli-tas-cesitleri-ve-ozellikleri/>

<http://www.birdamlasu.com/gmislemgormustaslar.htm>

<http://www.mineralagat.com/lapidary/degerli-ve-yari-degerli-taslarin-olusumu>